

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ได้จัดสรรโควตาให้แก่นักเรียนที่กำลังเรียนอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.6) ของโรงเรียนมัธยมศึกษา 17 จังหวัด ในเขตพัฒนาภาคเหนือซึ่งมีวัตถุประสงค์คือ

1. เพื่อส่งเสริมนักเรียนที่เรียนดีในเขตพัฒนาภาคเหนือ ให้ได้เข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ซึ่งเป็นมหาวิทยาลัยที่อยู่ในภูมิภาคเดียวกัน
2. เพื่อกระจายโอกาสทางการศึกษาไปสู่จังหวัดและอำเภอ ในเขตพัฒนาภาคเหนืออย่างทั่วถึง
3. เพื่อผลิตนักวิชาการและนักวิชาชีพชั้นสูงทุกสาขาวิชาออกไปปฏิบัติงานตามท้องถิ่นต่าง ๆ ในเขตพัฒนาภาคเหนือ
4. เพื่อช่วยให้โรงเรียน ได้พัฒนาคุณภาพของนักเรียนให้สูงขึ้น

ในปีการศึกษา 2552 มหาวิทยาลัยจัดสรรโควตาให้แก่นักเรียนในเขตพัฒนาภาคเหนือเป็นจำนวน 50% ของจำนวนนักศึกษาที่จะรับเข้าใหม่ ซึ่งมีรายละเอียดคือ

1. จังหวัดที่ได้รับโควตา คือ จังหวัดในเขตพัฒนาภาคเหนือ 17 จังหวัด ได้แก่ เชียงใหม่ ลำปาง แพร่ เชียงราย น่าน ลำพูน พะเยา แม่ฮ่องสอน พิชณุโลก นครสวรรค์ อุตรดิตถ์ เพชรบูรณ์ ตาก กำแพงเพชร สุโขทัย พิจิตร และอุทัยธานี

2. จำนวนที่นั่ง ในปีการศึกษา 2552 นี้ มหาวิทยาลัยได้จัดจำนวนที่นั่งให้นักเรียนแต่ละจังหวัดในเขตพัฒนาภาคเหนือทั้ง 17 จังหวัด ประมาณ 50 % ของจำนวนที่นั่งที่จะรับนักศึกษาเข้าศึกษาทั้งหมดในทุกคณะและหรือสาขาวิชา รวมเป็นจำนวนที่นั่งโควตาภาคเหนือ 3,110 ที่นั่ง

จากตัวอย่างงานวิจัยมีข้อค้นพบมากมายเช่น งานวิจัยของพ่อพระธรรมและประสงค์ได้มีข้อเสนอให้มีการสร้างเข้มแข็งของระบบการศึกษาเกษตร งานวิจัยของปิติพร พบว่ามีปัจจัยด้านอายุและจำนวนแรงงานภาคเกษตร ที่มีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจในการตัดสินใจเข้าศึกษาในโครงการปฏิรูปการศึกษาเกษตรเพื่อชีวิต งานวิจัยของกวิพบว่า ปัจจัยด้านการประชาสัมพันธ์มีผลต่อการตัดสินใจส่งเด็กในปกครองเข้าศึกษาต่อระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนขยายโอกาส นอกจากนี้งานวิจัยของกำธร พบว่า ปัจจัยครอบครัวที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา

ผู้วิจัย จึงต้องการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการ เลือก ศึกษาต่อทางด้านการเกษตรของ นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในโรงเรียนประจำอำเภอในจังหวัดเชียงใหม่ เนื่องจากปัจจุบัน มีความต้องการบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการทำงานทางด้านการเกษตรเป็นอย่างมาก ไม่ว่าจะเป็น นักเรียน ครู อาจารย์ นักวิชาการ หรือเกษตรกร ซึ่งจำนวนบุคคลเหล่านี้ได้ลดจำนวนลงเรื่อยๆ ทั้งที่ การเกษตรเป็นสิ่งสำคัญในการพัฒนาประเทศไทย และการพัฒนาผลผลิตให้ได้คุณภาพยังเป็นสิ่ง ที่จำเป็นในการใช้เป็นพืชเศรษฐกิจของประเทศไทย อันเป็นการนำรายได้เข้าสู่ประเทศ

การจะพัฒนาหรือเพิ่มจำนวนบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรจะต้องเริ่มที่การศึกษา ทางด้านการเกษตรเป็นอันดับแรก เมื่อมองตัวเลขในเชิงเปรียบเทียบทำให้ภาคเกษตรไม่ค่อยมี ความสำคัญในเชิงเศรษฐกิจ และจำนวนเกษตรกรก็มีแนวโน้มลดลงเช่นเดียวกับประเทศที่พัฒนา แล้วคือจากกว่าร้อยละ 70 ในช่วงเริ่มแผนพัฒนาประเทศ มาเป็นร้อยละ 50 ในช่วงแผนฯ 5 และ เหลืออยู่ราวร้อยละ 30 ในปัจจุบัน หากแนวโน้มการพัฒนาการเกษตรเป็นไปแบบที่เป็นอยู่ใน ปัจจุบันนี้ และไม่มีมาตรการแก้ไขปัญหาเกษตรกรอย่างจริงจัง เชื่อว่าอีกไม่เกิน 30 ปี จำนวนเกษตรกร ไทยจะเหลือต่ำกว่าร้อยละ 10 (เพิ่มศักดิ์, 2548) และจากสถิติการสมัครสอบโควตาภาคเหนือ คณะ เกษตรศาสตร์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ใน 3 ปีที่ผ่านมาพบว่าจำนวนนักเรียนที่เลือกเรียนสาขา วิทยาศาสตร์เกษตรมีจำนวนลดลง ปีการศึกษา 2549 จำนวนนักเรียนที่มารายงานตัว 144 คน ปี การศึกษา 2550 มี 102 คนและปีการศึกษา 2551 มี 73 คน(งานบริหารการศึกษา) จากสถิติที่ได้ ผู้วิจัยจึงมีข้อสงสัยว่าทำไมการเลือกศึกษาต่อในสาขาวิทยาศาสตร์เกษตรของนักเรียนระดับชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 6 จึงลดลงทั้งที่ ปัจจุบันมีความต้องการบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการทำงานทางด้าน การเกษตรเป็นอย่างมาก

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงต้องการศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในสาขา วิทยาศาสตร์เกษตรในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เพื่อนำผลการวิจัยที่ได้มาพัฒนาหลักสูตรการศึกษา และนำมาสร้างแรงจูงใจในการเลือกศึกษาต่อทางด้านการเกษตรให้มากขึ้นเพื่อเพียงพอและรองรับ ต่อความต้องการของบุคคลที่มีความรู้ทางด้านการเกษตร

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคล ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในจังหวัด เชียงใหม่
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ สัมพันธ์กับการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในสาขาวิทยาศาสตร์เกษตร ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในจังหวัดเชียงใหม่

3. เพื่อศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะของนักเรียนในการเลือกศึกษาต่อในสาขาวิทยาศาสตร์เกษตรของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในจังหวัดเชียงใหม่

3. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากงานวิจัย

ผลที่ได้จากการวิจัย ในครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานที่มีการเรียนการสอนเกี่ยวกับการเกษตร เพื่อนำไปพัฒนาหลักสูตร และสร้างแรงจูงใจในการเลือกศึกษาต่อในสาขาวิทยาศาสตร์เกษตรให้มากขึ้น

4. สมมติฐานการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐานของการวิจัย ได้ว่า ปัจจัยบางประการที่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในสาขาวิทยาศาสตร์เกษตร ได้แก่

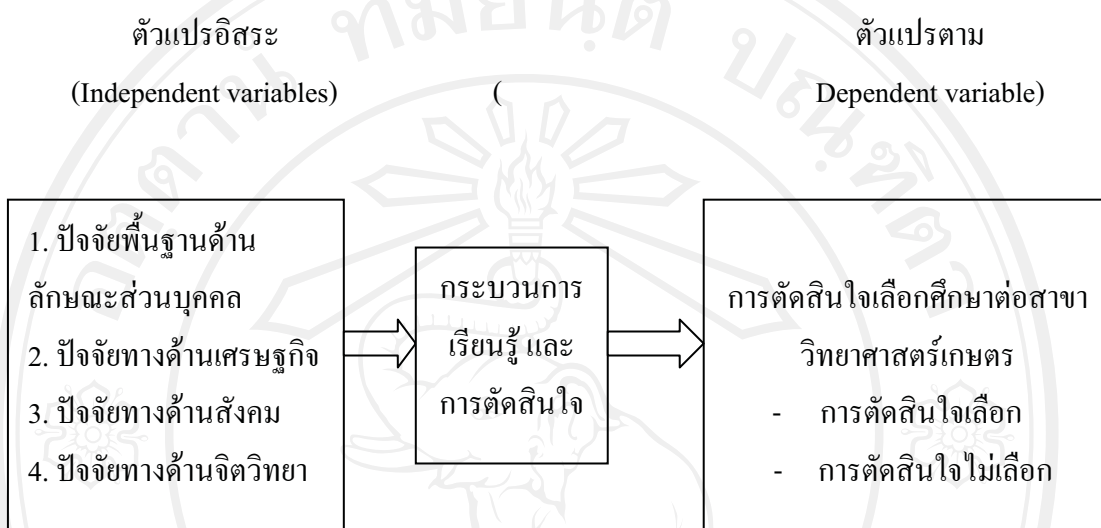
1. ปัจจัยพื้นฐานด้านลักษณะส่วนบุคคล เช่น เพศ อายุ คะแนนเฉลี่ยสะสม อาชีพบิดา อาชีพมารดา จำนวนแรงงานภาคเกษตรในครัวเรือน
2. ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ เช่น พื้นที่ถือครองรายได้ของบิดา รายได้ของมารดา
3. ปัจจัยด้านสังคม เช่น เพื่อน ข่าวสารการสมัครสอบ โควตาภาคเหนือ ปี 2552 ข่าวสารความรู้เกี่ยวกับสาขาวิทยาศาสตร์เกษตร
4. ปัจจัยทางด้านจิตวิทยา เช่น ทศนคติของนักเรียนต่อสาขาวิทยาศาสตร์เกษตร ความรู้ของนักเรียนต่อการเรียนสาขาวิทยาศาสตร์เกษตรในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ความคาดหวังจากการเรียนสาขาวิทยาศาสตร์เกษตรในอนาคต

5. ขอบเขตการวิจัย

1. ด้านกลุ่มตัวอย่าง ในการวิจัยครั้งนี้กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในสาขาวิทยาศาสตร์เกษตรของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่ศึกษาอยู่ในโรงเรียนประจำอำเภอในจังหวัดเชียงใหม่ทั้ง 24 แห่ง จำนวน 626 คน
2. ด้านเนื้อหา เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบไปด้วย
  - 2.1 เนื้อหาด้านลักษณะพื้นฐาน ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในจังหวัดเชียงใหม่
  - 2.2 เนื้อหาด้านปัจจัยที่สัมพันธ์กับการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในสาขาวิทยาศาสตร์เกษตรของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในจังหวัดเชียงใหม่

2.3 เนื้อหาด้าน ปัญหาและข้อเสนอแนะของนักเรียนในการเลือกศึกษาต่อในสาขา
วิทยาศาสตร์เกษตรของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในจังหวัดเชียงใหม่

6. กรอบแนวคิดการวิจัย

นิยามศัพท์

แหล่งความรู้เกี่ยวกับสาขาเกษตร หมายถึง แหล่งความรู้ทางด้านข่าวสารหรือข้อมูลทางการเกษตรที่มีผลต่อการตัดสินใจของผู้ตอบแบบสอบถาม

ปัจจัย หมายถึง สิ่งที่ส่งผลกระทบต่อหรือเหตุผลที่นักเรียนตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในสาขาวิทยาศาสตร์เกษตรของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในจังหวัดเชียงใหม่ ประกอบด้วย ปัจจัยพื้นฐานด้านลักษณะส่วนบุคคล ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ปัจจัยด้านสังคม

นักเรียน หมายถึง นักเรียนที่สมัครสอบโควตาภาคเหนือ ปี 2552 เข้าคณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เรียนอยู่ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนประจำอำเภอในจังหวัดเชียงใหม่ทั้ง 24 แห่ง

คะแนนเฉลี่ยสะสม หมายถึง คะแนนเฉลี่ยสะสมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ทั้ง 5 ภาคการศึกษา

การตัดสินใจ หมายถึง กระบวนการทางเลือกที่จะเข้าศึกษาต่อในสาขาวิทยาศาสตร์เกษตรของนักเรียนที่สมัครสอบโควตาภาคเหนือ ปี 2552 เข้าคณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เรียนอยู่ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนประจำอำเภอในจังหวัดเชียงใหม่ทั้ง 24 แห่ง

การศึกษาต่อ หมายถึง การเข้าเรียนในระดับอุดมศึกษาของนักเรียนที่เรียนอยู่ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่เรียนอยู่ในโรงเรียนประจำอำเภอในจังหวัดเชียงใหม่ทั้ง 24 แห่ง

ทัศนคติ หมายถึง ความรู้สึกและความคิดเห็นที่บุคคลมีต่อสิ่งของบุคคลสถานการณ์สถาบันและข้อเสนอใด ๆ ในทางที่จะยอมรับหรือปฏิเสธ ซึ่งมีผลทำให้บุคคลพร้อมที่จะแสดงปฏิกิริยาตอบสนองด้วยพฤติกรรมอย่างเดียวกันตลอด

ความคาดหวัง หมายถึง ความมุ่งหวังที่จะได้รับจากการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อในสาขาวิทยาศาสตร์เกษตร

จำนวนแรงงานภาคเกษตร หมายถึง จำนวนผู้ใช้แรงงานในภาคการเกษตรที่ ออก่อให้เกิดรายได้ในครอบครัว

วิทยาศาสตร์เกษตร หมายถึง สาขาวิชาทางด้านการเกษตร คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved